

Pirmo poti saņem trīsreiz mazāk

Aizvadītajā nedēļā vēl vairāk samazinājies to cilvēku skaits, kas saņēmuši pirmo poti pret Covid-19, lai gan papildus tam rekordliels cilvēku skaits saņēmis otro poti, liecina Nacionālā veselības dienesta (NVD) apkopotie jaunākie dati.

Pagājušajā nedēļā Latvijā kopumā pret Covid-19 vakcinētas 108 559 personas, kas ir trešais labākais nedēļas rādītājs, jo iepriekšējās divās nedēļās vakcinēto skaits bija lielāks.

Nedēļā no 31. maija līdz 6. jūnijam pie pirmās potes pret Covid-19 tikuši 23 957 cilvēki, bet pie otrās - aptuveni trīsreiz vairāk jeb 76 948 cilvēki. Nevienā citā nedēļā iepriekš tik

daudz otro pošu pret Covid-19 nav injicēts. Vēl 7654 personas pagājušajā nedēļā vakcinētas ar "Johnson & Johnson" (J&J) poti, kurai nepieciešama tikai viena deva, kas ir nedaudz mazāk par pagājušajā nedēļā šī ražotāja vakcīnu saņēmušo cilvēku skaitu.

Kopumā pirmās potes pret Covid-19 saņēmēju skaits nedēļas griezumā samazinās, jo nedēļā no 17. maija līdz 23. maijam pirmo poti saņēma 44 136 cilvēki, bet nedēļā no 24. maija līdz 30. maijam - 36 238 cilvēki. Tāpēc aizvadītajā nedēļā potēšanas pret Covid-19 intensitāte bijusi apmēram par 5% zemāka nekā nedēļu iepriekš, kad tika savakcināti 115 404 cilvēki. □

"Zaļajos iepirkumos" atklāj krāpšanās gadījumus

Pērn pārtikas un ēdināšanas zaļā publiskā iepirkuma pārbaudēs neatbilstības konstatētas 40% gadījumos. Tostarp bijuši arī krāpšanās gadījumi, Latvijas produkta vietā piegādājot citvalstu izcelsmes pārtiku. Lauksaimniecības kooperatīvi aicina pastiprināt Pārtikas un veterinārā dienesta pārbaudes, taču dienests norāda uz finansējuma trūkumu un aicina pašvaldības un to iestādes uzraudzīt arī iepirkumu izpildi.

Saistībā ar zaļā publiskā iepirkuma prasībām pārtikas un ēdināšanas sektorā pērn notika 455 pārbaudes skolās, sociālās aprūpes un ārstniecības iestādēs, ieslodzījuma vietās, kā arī vairumtirdzniecības uzņēmumos.

Neatbilstības konstatētas 40% gadījumos, tostarp saistībā ar produkta izcelsmi, informēja Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) Pārtikas izplatīšanas uzraudzības eksperte Svetlana Aļminoviča-Miljanoviča.

Viņa stāstīja, ka, piemēram, iepirkumā ir prasības piegādāt vietējo augstas kvalitātes produkciju, bet piegādā vietējo, taču citas kvalitātes, vai arī piegādā produkciju no citām valstīm. Dažreiz piegādā citus dārzeņus kādu objektīvu iemeslu dēļ, piemēram, pavasārī savas ražas apjoms nebija pietiekams, taču tas nebija saskaņots ar pasūtītāju.

Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija un Latvijas Pašvaldību savienība, apkopojot informāciju no publisko pārtikas piegādes iepirkumu dalībniekiem, secinājusi, ka ir jāpalielina PVD kapacitāti šo iepirkumu kontrolei katrā piegādes reizē, lai novērstu tirgus kropļošanu

Ilustratīvs attēls.

gadījumos, kad pretendents apliecina spēju piegādāt tieši Latvijā ražotu produkciju.

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas valdes loceklis Edgars Brakše stāstīja, ka dienviņu konkurentu, piemēram, Polijas vai Lietuvas dārzeņi var būt lētāki, un tad piegādātāji, piemēram, apgalvoja, ka Latvijā nav burkānu, un pirka lētākus Lietuvas burkānus, lai gan Latvijā noliktavās bija aptuveni 300 tonnu burkānu.

Taču PVD norāda, ka zaļā publiskā iepirkuma produktu neatbilstības pārbaudes dienestam jāveic kopš 2018. gada un notiek izlases veidā, ņemot vērā dienesta kapacitāti un pieejamo finansējumu. Savukārt situācijas uzlabošanai būtu nepieciešams pastiprināt arī pasūtītāju atbildību.

Aļminoviča-Miljanoviča norādīja, ka, deleģējot PVD jaunu kontroles funkciju, papildu finansējumu dienestam nepiešķir.

PVD vēl piebilda, ka informācija par 2021. gadā veiktajām pārbaudēm pagaidām nav apkopota, taču, Covid-19 ieviesto ierobežojumu un piesardzības pasākumu dēļ, pārbaudē skaits visdrīzāk būs mazāks. □

Pretrunas par Ludzas upes apsaimniekošanu

Iveta MIEZE

Atgādinām, ka laikraksta 25. maija numurā rakstījām par to, ka Ciblas novada zemniekiem jācieš zaudējumi plūdu dēļ, ko rada Ludzas upes sliktā caurplūde un līdz ar to savu ietekmi atstāj HES darbība. Tika noskaidrots gan pašvaldības, gan Zemkopības ministrijas Nekustamo īpašumu darbinieku viedoklis. Publicējam arī saņemto Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) atbildi.

VARAM komentē, ka atbilstoši Civillikumā iekļautajam publisko upju sarakstam un Zemes pārvaldības likuma 15. panta otrajai daļai Ludzas upei būtu jābūt pašvaldības valdījumā. Līdz ar to atbilstoši Ministru kabineta (MK) noteikumiem Nr. 475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" pašvaldība var vērsties Valsts vides dienestā (VVD), lai saņemtu tehniskos noteikumus upes attīrīšanai.

Tāpat upe netek cauri īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, līdz ar to upe visā tās garumā ir pašvaldības valdījumā. Ja attiecīgajā upes posmā ir veikta meliorācija un šis posms ir ūdens notece, tad jāvērsas pie Zemkopības ministrijas nekustamajiem īpašumiem, jo, iespē-

jams, nedarbojas attiecīgā īpašuma meliorācijas sistēma. Savukārt, kā norāda informācija no VVD, tad HES darbībā pārkāpumi nav konstatēti un VARAM rīcībā nav informācijas, ka tā pašvaldībai kaut ko ir aizliegusi.

Ciblas novada pašvaldības izpilddirektore Ināra Sprudzāne noliedz, ka upe būtu pašvaldības valdījumā. Projekta izstrādes gaitā par Ludzas upes 6 kilometru gara posma attīrīšanu skaidri tika pateikts, ka pašvaldība nevar ieguldīt savu finansējumu citas juridiskas personas īpašuma sakārtošanā. Un tiesiskais valdītājs ir Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi.

ZM Nekustamo īpašumu Latgales reģiona Meliorācijas nodaļas vadītājam Staņislavam Šķesteram VARAM atbilde šķiet muļķīga atrakstīšanās. Kāpēc tādā gadījumā pašvaldība nedrīkstēja īstenot projektu par Ludzas upes posma attīrīšanu, ja upe pieder pašvaldībai? Šeit veidojas pretruna, jo nevienam nav skaidrības, kas atbild par neregulētajiem upes posmiem.

Meliorācijas sistēmas pieder valstij, savukārt valsts savu īpašumu liek pārvaldīt ministrijām - VARAM, ZM, IM. Visas valsts nozīmes ūdens notekas ZM reģistrē savā kadastrā meliorācija.lv. Ūdens noteka tiek piketēta, tajā ir regulēti un neregulēti posmi. Regulētos posmus apsaimnieko ZMNĪ, jo pastāv vienošanās ar ZM. Un ir

neregulētie posmi, kur nav veikti rakšanas, izlīdzināšanas darbi, nav veiktas meliorācijas, jo šajos posmos tiek atrasti biotopi vai kaut kas aizsargājams. Šajā ziņā neregulētie upes posmi visā valstī "karājas gaisā". Arī regulētajos posmos, atrodot kaut ko aizsargājamu, dažās vietās nedrīkst veikt nekādus darbus vai pārvietoties, atklāj Meliorācijas nodaļas vadītājs.

- Neesam pret dabu, bet, ja sistēmā vienā posmā aizdambējas, tas rada problēmas visiem pārējiem un apgrūtinā īpašuma apsaimniekošanu vai piekļūšanu. Tas nav tikai viena īpašnieka jautājums, bet jāatrod risinājums valdībai un politiķiem kopā. Mūsu pārraudzībā esošo posmu mēs sakārtosim, ja tiks piešķirts finansējums, lai neteiktu, ka mēs neesam neko darījuši, - saka S. Šķesters.

ZMNĪ ir noslēgta vienošanās ar ZM par to, ko upes posmos var un nevar darīt, ir attiecināmās izmaksas, par ko tiek maksāts un netiek maksāts. S. Šķesters informē, ka iestādes pārziņā ir vairāk nekā 4200 kilometru grāvju, kurus izkopt pilnībā arī nevar, jo nepietiek finansējuma. Iecere, līdz 2027. gadam iztīrīt 19 kilometru garu Ludzas upes posmu, arī nav simtprocentīga, jo nav zināms, vai ES piešķirs līdzekļus. Līdz šim ir sakārtoti jau 28 kilometri Ludzas upes posma, tomēr ZMNĪ nav tiesību aiztikt upes augšgalu līdz Ludzas ezeram. □

Aicina pieteikties latgaliešu valodas kursiem

No 8. līdz 14. augustam Rēzeknes novada Rogovkā notiks latgaliešu valodas un kultūras vasaras kursi "Vosoruošona - 2021". Tajos aicināti piedalīties skolotāji no visas Latvijas, kas skolās māca vai tuvākajā laikā plāno mācīt latgaliešu rakstu valodu, kā arī pedagoģijas studenti.

Vasaras kursos "Vosoruošona - 2021" varēs iepazīt mācību priekšmeta "Latgaliešu rakstu valoda" paraugprogrammu gan pamatskolas, gan vidējās izglītības posmam, specializētā kursa programmas paraugu vispārējai vidējai izglītībai, esošos mācību un metodiskos līdzekļus, nostiprināt latgaliešu rakstu valodas zināšanas, uzzināt par citām reģionālajām un mazāk lietotajām valodām, padziļināt zināšanas par latgaliešu literatūru un folkloru, par Latgales kultūrvēsturi. Dalībniekiem būs iespēja kopā ar māksliniekiem darboties radošajās darbnīcās, iegūt pieredzi, kā labāk organizēt savu ikdienu, kā sevi motivēt un noturēt līdzsvarā, un, protams, aktīvi un radoši atpūsties vakara pasākumos.

Organizatori vasaras kursiem aicina pieteikties skolotājus no visas Latvijas, kuri jau šobrīd

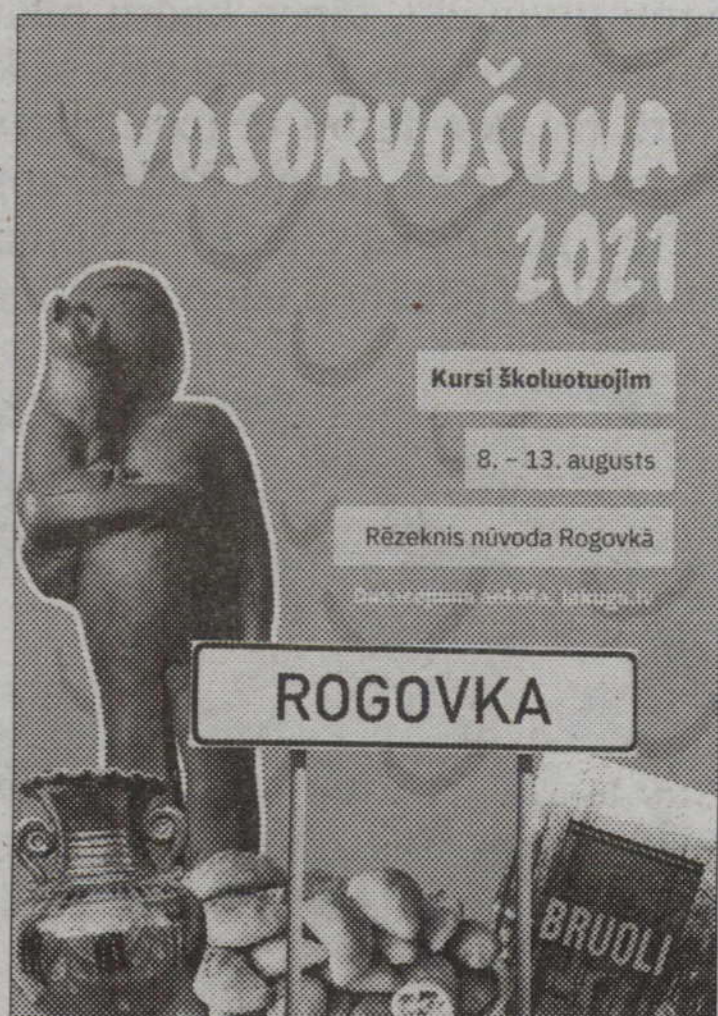

Kursiem var pieteikties līdz 16. jūlijam.

māca latgaliešu valodu vai plāno to darīt tuvākajā laikā. Tāpat aicināti pieteikties pedagoģijas programmu studenti, kuri, uzsākot skolotāju darbu gaitas, vēlas mācīt latgaliešu valodu.

Vasaras kursiem var pieteikties līdz 16. jūlijam, aizpildot tiešsaistes anketu <https://ej.uz/Vosoruošona2021>. Vietu skaits ir ierobežots. Ar detalizētu kursu programmu to dalībnieki tiks iepazīstināti jūlija beigās. Kursu beigās dalībnieki saņems 36 stundu aplieciņu.

Organizatori sekos līdzi epidemioloģiskajai situācijai, ja tā neļaus tikt klātienē, kursi "Vosoruošona - 2021" notiks

tiešsaistē, un to norises datumi var tikt mainīti. □

LUDZAS Zeme

Īpaša avīze. Gudrs lasītājs